

ULT Magyarország Zrt.

Tisztelt Dohánytermelő!

A helyesen alkalmazott és maradéktalanul betartott növényvédelmi technológia alapvető piaci elvárás minden szerződött dohánytermelővel szemben. Az érvényben lévő **2008. évi XLVI. törvény az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről valamint a végrehajtási rendeletek** betartása minden mezőgazdasági terméket előállító kötelessége. A jogszabályok, és ipari előírások betartásának hiányában nem biztosított a „**Tiszta Dohány**” előállítása, mely a megtermelt leveles dohány értékesíthetőségét veszélyezteti.

Az ULT Magyarország Zrt. és a NYIDOTER Kft. a növényvédelemmel és a növényvédelmi munkákkal kapcsolatos szabályozókat, a technológiai és felhasználási előírásokat, valamint a dohánypiac egyéb elvárásait folyamatosan juttatja el szerződött partnereinek. Ez a kiadványunk az ajánlott 2014. évi növényvédelmi technológiánkat foglalja össze, a mindennapi védekezési munkájukat segítve.

Alapvető elvárások és szabályok a dohány növényvédelmével kapcsolatban:

1. Csak indokolt esetben végezzen növényvédelmi kezelést, ha a dohány ültetvény valamilyen kórokozó, vagy kártevő felszaporodásának, károsításának van kitéve. Feleslegesen soha ne védekezzen!
2. Mindig időben kezeljen, a kórokozó, vagy a kártevő megjelenésekor, az előrejelzés, csapdázás, vagy agronómusa tájékoztatása alapján. A károsítók tömeges fellépését követő védekezés már hatástalan, eredménytelen!
3. Minden termelő, csak a növényvédelmi képesítésének megfelelő forgalmi kategóriájú készítményt használhat fel!
4. A gazdának, vagy annak a személynek, aki a növényvédelmi kezeléseket végzi legalább érvényes „Zöld Könyv”, II. Forgalmi kategória jogosultsággal kell rendelkeznie!
5. Kizárólag csak a dohánytermesztésben engedélyezett készítményeket használhatja, melyeket számlával igazoltan, csak ellenőrzött forrásból szerezhet be!
6. A növény védőszereket az engedélyokiratban meghatározott előírásoknak megfelelően használhatja fel!
7. Minden termelőnek a növény védőszereket elkülönítetten, raktárban vagy szekrényben, zárt helyen kell tárolnia!
8. A növényvédelmi munkák során az előírt védőfelszerelések használata kötelező!
9. Minden növényvédelmi beavatkozást napra készen rögzíteni kell a „Növényvédelmi Napló”-ban!
10. Növényvédelmi védekezés után, minimum 7-10 napig ne végezzen betakarítást a kezelt ültetvényben!
11. A megtisztított, üres növényvédőszer csomagoló anyagokat gyűjtse össze és a szezon végén szállítsa vissza a növényvédőszer kereskedőnél lévő gyűjtőpontra, melyről kapott igazolást a számlákkal együtt 5 évig őrizzen meg!

A magyarországi dohánytermesztés ajánlott növényvédelmi technológiája 2015.

ULT Magyarország Zártkörű Részvénytársaság

Művelet	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	
Fenológia	Magvetés	Víz feltöltés	Palánta fejlődés		Terület előkészítés, Palánta nyírás		Ültetés	Sorművelés. Kapálás, Növényápolás			Tetejezés, Kacsátlás		
Dátum	03. 10.-20.	03. 15.-25.	03. 15.-04. 25.		04. 25.-05. 10.		05. 05.-05. 25.	05. 22.-07. 25.			07. 20.-08. 10.		
Károsító, Felhasználható növényvédőszer, Ajánlott dózis (% g, ml/m³ l, kg/ha)	Tálca fertőtlenítés	Feltöltő víz fertőtlenítés			Feltöltő víz fertőtlenítés	Talaj fertőtlenítés	Rovarok elleni megelőző kezelés	Tálca fertőtlenítés	Rovarölőszeres kezelés	Rovarölőszeres kezelés	Rovarölőszeres kezelés	Kacsátlás	Kacsátlás
	Fertőző gombák	Palánta pusztulást okozó gombák			Palánta pusztulást okozó gombák	Talajlakó kártevők	Levéltetvek, dohánytripszek	Fertőző gombák	Vetési bagolylepke lárva, Levéltetvek	Levéltetvek, Poloskák	Dohánytripszek, Bagolylepke lárvák	Hónalj rügyek gátlása	Hónalj hajtások blokkolása
	Hypo 1%	Trifender WP 0,5%			Dohány peronoszpóra	Force 1,5 G 15 kg	Kohinor 200 SL 1 l	Hypo 1%	Pyrinex 25 CS 2 l	Actara SC 0,2 l	Bulldock 25 EC 0,3 l	Royaltac 18-20 l	Royal MH-30 15 l
	Steri Clean 1%	Dohány peronoszpóra			Acrobat MZ WG 50 g	Pyrinex 48 EC 2-6 l	Palánta fertőtlenítés	Steri Clean 1%	vagy	vagy	vagy	Lombrágó hernyók	
		Acrobat MZ WG 50 g			Ridomil Gold MZ 68 WG 50 g	Gyomirtás	Nyírás utáni kezelés		Bulldock 25 EC 0,3 l	Teppeki 0,14 kg	Mospilan 20 SG 0,3 kg	Gyapottok bagolylepke hernyók	
		Ridomil Gold MZ 68 WG 50 g			Previcur Energy 50 ml	Dual Gold 960 EC 1,5 l	Acrobat MZ WG 20 g		Gombaölőszeres kezelés			Dohánytripsz	
		Previcur Energy 50 ml			Rágcsálók irtása	vagy			Alternáriás levélfoltosság	Dohány peronoszpóra	Dohány peronoszpóra	Laser 0,4 l	
	Rágcsálók irtása				Stomp 330 EC 4 l			Acrobat MZ WG 2 kg	Antracol 70 WG 2 kg	Ridomil Gold MZ 68 WG 2 kg			

A DOHÁNY NÖVÉNYVÉDELME 2015

- **Palántanevelés:** A termesztési közegeként használt tőzeg és a tápelemeket szolgáltató víz optimális feltételeket biztosít a növények fejlődésének, ám ezzel együtt a mikroorganizmusok felszaporodása, és szétterjedése is gyorsan megtörténhet. Az ültetésre alkalmas palánták nevelésének elengedhetetlen feltétele a tisztaság, a folyamatos fertőtlenítés és a kémiai növényvédelem. A tápanyaggal feltöltött vízágyakban palántadőlést okozó baktérium és gombafajok szaporodhatnak fel. A palántadőlést előidéző betegségek ellen a bevetett tálcák vízre tételét követően azonnal gombaölők bekeverése szükséges a medencébe (*dimetomorf+mankoceb*, *mefenoxam+mankoceb*). A palántanevelés utolsó harmadában felszívódó hatású (*imidakloprid*) rovarölőszer bekeverése ajánlott a medence vizébe. A palántanyírás elengedhetetlen feltétele az egyöntetű egészséges palánta előállításának. A nyírások után gombaölős (*propineb*, *mankoceb*, *dimetomorf+mankoceb*, *mefenoxam+mankoceb*) kezelést kell alkalmazni. A palánták kiszedését követően a polisztirol tálcákat magas nyomáson mosni, fertőtleníteni, szárítani kell (*Steri Clean*, *Hypo*). A tálcákat 3-4 évi használat után selejtezni, cserélni ajánlott.
- **Terület kiválasztás, talaj előkészítés:** Minden növényfaj termesztése az elővetemény lekerülésétől kezdődik. Kora tavasszal a terület lezárása, gyommentesen tartása szükséges. A bakháthúzással egy menetben célszerű a műtrágyát és a talajfertőtlenítő szereket is kijuttatni. Talajlakó kártevőkkel fertőzött területeken az ültetést megelőzően talajfertőtlenítést kell elvégezni (*teflutrin*, *klórpirifosz*).
- **Gyomirtás:** A gyommentesítésben nagy szerepe van a mechanikai eljárásoknak, mivel a gyökér jó fejlődéséhez fontos a talaj levegőztetése, így a kultivátorozás, illetve a kapálás a termesztés technológia részét alkotják. Gyomirtásra palántázás előtt, talajra permetezve az *S-metolaklór* vagy a *pendimetalin* hatóanyagú készítmény alkalmazható.
- **Ültetés:** A palántázás minden esetben ültető vízzel történik. Gépi ültetésre a 15-18 cm-es, ceruza vastagságú, jól megedzett, minimum kétszer nyírt palánta az alkalmas.
- **Ültetés utáni ápolás:** Az ültetést úgy kell ütemezni, hogy május 25.-ig, de legkésőbb május végéig befejeződjön. Az optimális tőszám 24-26.000 tő/ha, amely biztosítja az egyenletes fejlődést, és növényegészségügyi szempontból optimális. A kapálások alkalmával el kell távolítani a beteg fertőzött leveleket, növényeket, valamint a talajfelszínen megjelenő szádor növények kivágása nagyon fontos! Ültetést követően a fiatal növényeket a vetési bagolylepke lárvák kártétele veszélyezteti leginkább. A védekezésre május végén, június elején van szükség, *klórpirifosz* vagy *béta-ciflutrin* hatóanyagú rovarölő szerrel. A növények fejlődése kapálás után felgyorsul, jó tápanyag ellátás, és kedvező időjárási körülmények esetén. A dohányt ebben az időszakban a vírus vektorok (levéltetvek, dohánytripszek), és a dohány peronoszpóra veszélyezteti leginkább. A levéltetvek ellen *tiametoxam*, *pimetrozin*, *imidakloprid*, *acetamiprid*, *pirimikarb* hatóanyagú rovarölők használhatók. A dohánytripszek ellen jó védelmet ad a felszaporodás kezdetén az *acetamiprid*. A peronoszpóra ellen használt gombaölők (*dimetomorf+mankoceb*, *propineb*, *mankoceb*, *mefenoxam+mankoceb*, *azoxistrobin*) jó védelmet biztosítanak az alternáriás levélfoltosság ellen is. Nagyon fontos a szer rotáció a hatóanyag maradék csökkentése érdekében. Kerüljük azt, hogy egy termesztési szezonban azonos hatóanyagú készítményeket többször használjunk.
- **Bimbóhánvás, virágzás, tetejezés, kacsgátlás:** A rovarok (levéltetvek, dohánytripszek, gyapottok bagolylepkék) betelepődése az ültetvényekbe kedvező időjárási körülmények között folyamatos. A hatékony védekezést *spinozad* hatóanyagú készítménnyel (L₁- L₂) fiatal lárva állapotban kell elvégezni. A virágzat és az oldalhajtások eltávolítása (köznapi szóval tetejezés, illetve kacsozás) régóta elengedhetetlen eleme a dohány agrotechnikájának. A tetejezést követően számolnunk kell a levelek hónaljában képződő rügyek gyors kihajtásával. A kacsgátlás céljára rendelkezésre álló vegyi anyagok a hatásmechanizmus alapján két kategóriába sorolhatók:
 - kontakt hatású zsíralkohol készítmény (*n-dekanol*), a megfelelő hatás kifejtéséhez e szernek (vizes emulzió) közvetlenül érintkeznie kell a hónaljryggyekkel,
 - felszívódó készítmény (*maleinsav-hidrazid*), a készítménynek nem szükséges a levélhónaljba jutnia, elegendő, ha finom porlasztással a levelekre kerül.A vegyszeres kacsmentesítés alapkövetelménye az egyöntetű dohányültetvény. Heterogén ültetvényben nem lehetséges az optimális fejlettségi állapothoz igazítani a kezelés időpontját, így elkerülhetetlen a levelek egy részének károsodása, ami csökkenti az árbevételt.